

مرکز انتشارات دانشگاه کمبریج

استفان بورن^۱

ترجمه و تلخیص سیمیندخت رضوانی

انتشارات دانشگاه کمبریج مرکز چاپ و نشر این دانشگاه است. این بخش، مستقل از دانشگاه و با هدف خیرخواهانه در پیشبرد علم و دانش، تحصیلات، آموزش و تحقیقات فعالیت می‌کند. قرن‌هاست که این مرکز از طریق چاپ و نشر تعداد قابل توجهی کتب دانشگاهی، آموزشی، علمی، ژورنال، سؤالات امتحانی و کتب مقدس به تحقیقات و فعالیتهای دانشگاهی می‌پردازد و تمامی محصولات خود را در دسترس جهانیان قرار داده است. برای میلیون‌ها نفر در سراسر جهان، نشریات و آثار منتشره دانشگاه کمبریج تنها حلقه ارتباط حقیقی آنان با این مرکز است.

فعالیت مرکز انتشارات کمبریج به دو شکل سنتی و مدرن

این مجموعه انتشاراتی به دو شیوه سنتی و مدرن فعالیت می‌کند. در حقیقت مرکز انتشارات کمبریج قدیمی‌ترین مرکز چاپ و نشر در دنیاست. این مرکز به دنبال فرمان سلطنتی هنری هشتم در سال ۱۴۳۴ در اعطای امتیاز آن به دانشگاه کمبریج تأسیس شد و از زمان چاپ اولین کتاب در سال ۱۵۸۴ تاکنون به کار خود ادامه داده است. از آن زمان تاکنون، هر ساله کتابهایی مهمور به مهر دانشگاه کمبریج منتشر می‌شوند. این مرکز انتشاراتی روبه رشد و ترقی یکی از بزرگترین انتشارات علمی و دانشگاهی دنیاست که سالانه بیش از ۲۰۰۰ جلد کتاب و ۱۵۰ عنوان نشریه منتشر کرده و به حدود ۲۰۰ کشور جهان صادر می‌کند.

وضعیت نشریات این مرکز در گذشته و حال

در طی سالیان متمادی، مرکز انتشارات کمبریج آثار محققین مشهور زیادی را به طبع رسانده است؛ نویسندگانی که قبل از سال ۱۸۰۰ می‌زیسته‌اند مانند هنری مور^۲، جان میلتن^۳، ایزاک نیوتن^۴ و سرتوماس براون^۵. بعد از آن تا اواخر قرن نوزدهم، حجم و تعداد آثار منتشره به سرعت افزایش یافت. در زمینه علوم، آثار دانشمندان و نویسندگانی چون کلرک مارکس ول^۶، روترفورد^۷، اینشتین^۸، در زمینه فیزیک مدرن آثار هوکینگ^۹، پن روز^{۱۰}، فین من^{۱۱} و وین برگ^{۱۲}، و در حیطه علوم انسانی و علوم اجتماعی آثار راسل^{۱۳}، مور^{۱۴}، آکتن^{۱۵}، پرسنر^{۱۶} و لی‌وایز^{۱۷} و در رأس همه آثار چهره‌های سرآمد و نامدار بین‌المللی مانند اکو^{۱۸}، اسکینر^{۱۹}، گیدنز^{۲۰}، رورتی^{۲۱}، سوین کا^{۲۲} را به چاپ رسانید.

در سال ۱۹۰۲ تاریخچه نوین کمبریج، نوع جدید و متمایز دیگری از تاریخهای منتشره خود را معرفی کرد. تاکنون بیش از ۳۰ تاریخچه از کمبریج به چاپ رسیده است که از آن جمله می‌توان به سری جامع تاریخچه آمریکای لاتین، چین، ژاپن، زبان انگلیسی و ادبیات آمریکا و چاپ جدیدی از تاریخچه سنتی و تاریخ قرون وسطی اشاره کرد. در این راستا، مرکز انتشارات کمبریج برنامه‌های جدیدی نیز در دست اجرا دارد که از آن جمله‌اند: فعال‌سازی تعدادی از کمپانیهای کمبریج در رشته فلسفه، ادبیات، موسیقی و مذهب؛ مهمور کردن تقریباً صد عنوان علمی مشهور و محبوب به مهر CANTO و با قیمت کاملاً مناسب؛ انتشار متون مورد علاقه دانشجویان جویای علم مانند متون کمبریج در تاریخچه اندیشه سیاسی، آثار شکسپیر، آثار کلاسیک یونان و لاتین، کتب مرجع مصور مانند آثار دیوید کریستال^{۲۳} با عنوان دایره‌المعارف زبان انگلیسی، اطلس ستاره‌شناسی^{۲۴}، تاریخچه‌های مصور^{۲۵}، مجموعه‌ای از کتب ارزان قیمت جهت دستیابی دانشجویان کشورهای در حال توسعه و چاپ نمونه‌هایی از کتب علمی و دانشگاهی به زبان اسپانیولی.

چاپ نشریه در کمبریج در سال ۱۸۹۳ و با نشریه «ژورنال فیزیولوژی» آغاز شد که این نشریه به عنوان یکی از بزرگترین و موفق‌ترین نشریات کمبریج هنوز هم به

چاپ می‌رسد. در کنار ۱۵۰ نشریهٔ دیگر مانند: علم پروتئین^{۲۶}، مغز و علوم رفتاری^{۲۷}، یوروپین ریویو^{۲۸}، نشریات اجتماعی - آموزشی مانند: انجمن سلطنتی تاریخ^{۲۹}، انجمن جامعه‌شناسی بریتانیا و انجمن روانشناسی کودک و روانپزشکی^{۳۰} نیز به چاپ می‌رسند و در حال حاضر در دسترس عموم قرار دارند.

اولین کتاب مقدس این مرکز انتشاراتی که نمونه‌ای از کتاب مقدس ژنو و ترجمه‌ای بود که پدران روحانی آن را با خود به آمریکا آورده بودند در سال ۱۵۹۱ منتشر شد. اولین کتب مقدس سلطنتی که با مجوز ویژه به دنبال چاپ کتاب مقدس باسکرویل^{۳۱} در سال ۱۷۶۳ به چاپ رسیدند عبارت بودند از: نسخه تجدیدنظر شدهٔ قرن نوزده^{۳۲}، نسخه‌های پس از آن به طور متوالی طی قرن بیستم نسخه تجدید نظر شدهٔ کتاب مقدس انگلیسی^{۳۳}، نسخهٔ تجدید نظر شدهٔ استاندارد، نسخهٔ جدید تجدید نظر شدهٔ استاندارد^{۳۵} و نمونهٔ بین‌المللی جدید.

مرکز انتشارات کمبریج چاپ کتب درسی را با سری کتب انتشارات پیت^{۳۶} در سال ۱۸۷۴ آغاز کرد که در قرن حاضر نیز مطابق با اصلاحات برنامه‌های درسی از پروژه‌های ریاضیاتی مدارس گرفته تا تدریس آثار شکسپیر، درس لاتین شامل آموزش خواندن و نوشتن، به عنوان پیش نیازهای درسی مانند کتابهای ریدینگ کمبریج، مجوز ورود به عرصهٔ خواندن و نوشتن و اولین مهارتها در علم حساب^{۳۷}، به فعالیت خود ادامه می‌دهد.

این مرکز همچنین با کیفیت‌ترین آثار ناشران مختلف در زمینهٔ برنامه‌های آموزش زبان انگلیسی را ارائه می‌دهد؛ از جمله: درس اصلی به زبان انگلیسی بریتانیایی (انگلیسی کمبریج برای مدارس، درس انگلیسی کمبریج نوین)، انگلیسی آمریکایی (کتابهای نیو اینتر چنج) و انگلیسی استرالیایی که اغلب بازار کشورهای خاصی چون برزیل، لهستان ایتالیا و ژاپن بهترین مشتری این سری کتابها هستند. پر فروش‌ترین کتب درسی بین‌المللی مانند: دستور کاربردی زبان انگلیسی و کاربرد عملی لغات و واژگان انگلیسی و کتب مرجع مانند فرهنگ تلفظ لغات انگلیسی، و فرهنگ بین‌المللی انگلیسی چاپ مرکز انتشارات دانشگاه کمبریج هستند.

تاریخچه ۲۵ سال گذشته این مرکز روند رو به رشد پرشتابی را نشان می‌دهد. دامنه چاپ و نشر در این مرکز هرگونه موضوع علمی را که به‌طور جدی در جهان انگلیسی زبان مورد مطالعه قرار می‌گیرد و با مخاطبین خاص خود ارتباط برقرار می‌کند تحت پوشش دارد؛ مانند رشد انتشار کتاب برای خوانندگان خاص در زمینه‌های پزشکی، حقوق، مهندسی و علوم کامپیوتر. به‌طور کلی بیش از ۲۰۰۰۰ عنوان کتاب در دست چاپ همراه با نقشه‌ها، نمودارهای دیواری، اسلاید، سی‌دی‌های آموزشی و نشریات موجود در سایتهای کامپیوتری و حتی ساخت عروسکهای آموزشی از جمله فعالیتهای مرکز انتشارات دانشگاه کمبریج به حساب می‌آیند.

انتشارات کمبریج، یک ناشر جهانی

این مرکز در حال حاضر به مفهوم واقعی یک ناشر جهانی است. زبان انگلیسی زبان عمده دنیای علم و تحقیق در دنیاست، از این رو مرکز انتشارات کمبریج تلاش می‌کند تا با جذب بهترین نویسندگان به چاپ و نشر آثار آنان به زبان انگلیسی پردازد. اخیراً بیش از ۲۴۰۰۰ نویسنده در ۱۰۸ کشور جهان با این مرکز همکاری دارند. از این تعداد ۸۰۰۰ نفر در ایالات متحده آمریکا، بیشتر از ۱۳۰۰ نفر در استرالیا و بیش از ۱۰۰ نفر (که این تعداد روزبه‌روز رو به افزایش است) در کشورهای ژاپن، روسیه، آفریقای جنوبی، اسپانیا و اسرائیل مشغول به فعالیت هستند. مرکز انتشارات کمبریج این تعداد عظیم از آثار متنوع مؤلفین را از طریق شبکه کامپیوتری خود در شعب مختلف در آمریکای شمالی، استرالیا، آفریقا، برزیل و اسپانیا چاپ و منتشر می‌کند که همه این شعب فهرست تمام آثار منتشره دانشگاه کمبریج را که از سوی دفاتر فروش در مراکز عمده حمایت می‌شوند، ارائه می‌دهند. دفاتر عمده و مرکزی کمبریج در نیویورک، استنفورد، ملبورن، کیپ‌تون، مادرید، سنگاپور و توکیو، هر کدام با برنامه‌های نشر مربوط به خود با این مرکز همکاری می‌کنند. تعداد افرادی که به سایتهای مرکز انتشارات دانشگاه کمبریج مراجعه می‌کنند بالغ بر بیش از ۲/۵ میلیون نفر در سراسر جهان است.

آینده مرکز انتشارات کمبریج

در آینده شاهد رشد روزافزون این مرکز در ساختار کلی و رسالت جدید آن خواهیم بود؛ حضور فعال در ایجاد بازارهای علمی، پاسخگویی به پیشرفتهای فکری در حوزه‌های فعال قبلی، ایجاد تغییرات مداوم تکنولوژیکی به منظور بهبود تولیدات و فرآورده‌های خود، و پخش و توزیع سیستم اطلاعاتی، بخشی از فعالیت آینده این مرکز خواهد بود. اما کل این مجموعه با تمامی پیشرفت‌ها و تغییراتش مستقیماً با اهداف قانونی مرکز انتشارات دانشگاه کمبریج از طریق ارتباط با تشکیلات مرکزی خود واقع در دانشگاه کمبریج، مشغول فعالیت است.

از سال ۱۹۸۰ تاکنون این مرکز در محوطه‌ای با وسعت ۳۰ جریب (۱۲ هکتار) در بخش جنوبی منطقه کمبریج در فاصله بیش از دو کیلومتری قلب دانشگاه مستقر است.

انتشار کتاب در کمبریج

سیاستهای نشر کمبریج مستقیماً در چارچوب قانون اساسی کشور و ساختار واحد تشکیلاتی خود است. تمام تولیدات جدید هر کدام از مراکز باید به تصویب رسمی سندیکای اتحادیه انتشارات، هیأت امنا و مقالات عالی مرتبه دانشگاه کمبریج برسد تا آنها مجوز استفاده از مهر دانشگاه و نام آن را مورد تأیید رسمی قرار دهند. مرکز انتشارات کمبریج به کیفیت و ترقی استانداردهای علمی و دانشگاهی در زمینه‌های فعالیت خود توجه خاصی دارد و کلیه پیشرفت‌های چاپ و نشر مجموعه در حوزه استراتژی کلی و واحد مرکز صورت می‌پذیرد.

بنابراین می‌توان گفت که مرکز انتشارات دانشگاه کمبریج، یک تیم بزرگ بین‌المللی به شمار می‌رود که اعضا و فعالتهایشان را می‌توان این‌گونه نام برد: متخصصان علم و ویرایش، متصدیان تشخیص و انتخاب بهترین نوآوریها، مسئولان نهادینه کردن پروژه‌های قابل چاپ، همکاری با دیگر نویسندگان به منظور بهبود بخشی آثار آنان از طریق بازبینی‌های موشکافانه و تحقیقات مربوط به بازاریابی و افزایش تا بالاترین حد پتانسیل هر یک از عناوین در مطابقت با تقاضای بازار مصرف و متصدیان فروش در سراسر دنیا.

انتشارات کمبریج به روش سنتی همواره مطابق با استانداردها، طراحی و اعتبار ارزشهای تولید سطح بالای Copyeditorial به فعالیت خود ادامه می‌داده است. این مرکز با استفاده از آخرین دستاوردهای تکنولوژیکی و به ویژه سیستم‌های جلب مشتری، استفاده بهینه از چاپ و نشر منحصر به فرد خود و منابع چاپ به منظور ارائه محصولات سریع و سهل‌الوصول در زمینه‌هایی مانند چاپ مطالب علمی، گام مؤثری را در این رابطه برداشته است.

اگرچه ساختمان قانونی و مرکزی انتشارات در محوطه دانشگاه کمبریج بنا شده است اما وجود نویسندگان و مؤلفین با ملیت‌های مختلف از ۱۰۰ کشور جهان، صدور محصولات این مرکز به بیش از ۲۰۰ کشور دیگر و فروش حق امتیاز ترجمه متون به چندین زبان زنده دنیا نشان می‌دهد که تمامی فعالیت‌های آن طیف عظیمی از کشورهای دنیا را در برمی‌گیرد.

عمده این نوع فعالیت‌های گسترده بین‌المللی به تازگی آغاز شده است در اوایل دهه ۱۹۳۰ کشورهای اروپایی تنها بازار تقاضای محصولات کمبریج بودند اما در سال ۱۹۴۹ اولین نمایندگی خارجی در شهر نیویورک شروع به کار کرد. بیست سال بعد شعبه استرالیا بنا شد و در اوایل دهه ۱۹۸۰ همراه با اجاره اولین ساختمان نمایندگی آموزش زبان انگلیسی به طور آزمایشی در اروپا، پیشرفت و توسعه این مرکز شتاب گرفت. با گذشت فقط چند سال در تمامی فروشگاههای معروف و معتبر و دفاتر بزرگترین فروشگاهها فهرست کلیه نشریات کمبریج در معرض دید همگان قرار گرفت. افزایش تعداد ۳۷ نمایندگی، جایزه Queen برای بهترین دستاوردهای صادراتی را نصیب مرکز انتشارات کمبریج کرد.

درست همانند توسعه برون مرزی که از یک پایگاه ELT آغاز شد، نقش و وظایف دفاتر این مرکز نیز به طور خودکار از نمایندگان فروش پافراتر نهاده و به چاپ و توزیع آثار منتشره رسیده است. این آثار نه تنها در کمبریج، نیویورک و ملبورن به چاپ می‌رسند بلکه از استندفورد کالیفرنیا، مادرید، کیپ تاون و سنگاپور نیز به کشورهای دیگر صادر می‌شوند. اگرچه مدت تقریباً ۱۰ سال از عمر دایره فروش در کمبریج نمی‌گذرد، افتتاح دایره فروش دیگری که اخیراً در سائوپائولو راه‌اندازی شده، توسعه گسترده‌تر و آینده روشنی را نوید می‌دهد.

توزیع و سرویس دهی به مشتریان

توزیع سریع، کفایت و کارایی و سیستم‌های پیچیده کامپیوتری و اتوماتیک همگی حمایت کننده چاپ و نشر جهانی انتشارات کمبریج هستند. هر ساله حدود ۲۰ میلیون کتاب و نشریه از سه مرکز اصلی توزیع و پخش کمبریج، بندر چستر^{۵۱} (نیویورک) و ملبورن استرالیا از طریق دریا به کشورهای مختلف جهان صادر می‌شود.

مرکز پخش و توزیع کمبریج، قطب مرکزی توزیع و قسمتی از مجتمع ادینبرا یکی از بزرگترین انبارهای کالاهای علمی به شمار می‌رود. در انبار کتاب حدود ۱۰ میلیون کتاب به عنوان ذخیره موجود می‌باشد. هر روزه ۲۰۰۰ سفارش به انبار کمبریج می‌رسد و هر هفته ۲۵۰۰۰۰ جلد کتاب از تک کتاب گرفته تا هزاران کتاب به انبار ارسال می‌شود.

دستگاهها و ابزار آلات مکانیکی بسیار پیچیده، فرکانسهای رادیویی، سیستم‌های اسکن بارکدها و دستگاههای اتوماتیک سریع و قابل انعطاف بسته‌بندی، همه و همه در فرایند پخش و توزیع مورد استفاده قرار می‌گیرند. بسته‌بندی مناسب و کارآمد محصولات از طریق آخرین سیستم‌های سفارش کامپیوتری و سیستم اشتراک نشریه صورت گرفته و هر ساله ۲۰۰۰۰۰ خط سفارش در سرویس دهی به مشتریان با جدیت مشغول به کارند. بخشی خدمات رسانی به مشتریان کانون تماس و ارتباط با مرکز انتشارات کمبریج است که همواره در پی عملی کردن شعار «یک بار بایست، یک بار بخر» است. گروه کوچکی از نیروهای انسانی مسئول حمایت و مراقبت از مشتریان خاص خود هستند. این نوع طرز تفکر و برخورد آنان، مرکز انتشارات کمبریج را قادر می‌سازد تا با نیازهای مشتریان آشنا شوند که این نیز در نتیجه باعث بالا رفتن کیفیت خدمات رسانی می‌شود.

انتشارات دانشگاه کمبریج تلاش می‌کند تا خدمات پخش و توزیع خود را در سراسر جهان به صورت کاملاً حرفه‌ای انجام دهد. به منظور آگاهی و اطلاع دائم از موجودی انبار و فعالیت‌های چاپ مجدد و یکی شدن و توسعه سیستم‌های موجود در کمبریج، بندر چستر و ملبورن، مرکز انتشارات کمبریج اقدام به تهیه کپی از هر عنوان کتاب و نشریه برای هر مشتری در هر کشور و هر زمانی با کم‌ترین تأخیر و دیرکرد نموده است.

فعالیت مرکز انتشارات کمبریج به عنوان یک چاپخانه

مرکز انتشارات دانشگاه کمبریج در حال حاضر تنها ناشری است که از طریق چاپ محصولات خود به تجارت در این زمینه مشغول است به گونه‌ای که فواید آن در این برهه از زمان باعث ایجاد تحولات تکنولوژیکی سریع و پیشرفت نیازهای توسعه چاپ و نشر محصولات می‌شود.

چاپخانه دانشگاه کمبریج، حروفچینی، چاپ و ارتباط با ناشران را از طریق انگلستان و به‌ویژه اروپا و آمریکای شمالی انجام می‌دهد. اما هنوز هم تنها بزرگترین مشتری، خود انتشارات کمبریج می‌باشد که متقاضی بیش از نیمی از محصولات و تولیدات است.

چاپخانه دانشگاه کمبریج، در هر مرحله از فعالیت خود، چه در کیفیت چاپ به لحاظ ابداعات و نوآوریهای تکنولوژیکی و چه در جلب نظر مشتری همواره به دنبال بالاترین درجه از کیفیت است. چاپخانه کمبریج یکی از اولین چاپخانه‌های اصلی و مهم انگلستان است که موفق به دریافت گواهینامه ISO 9002 (تضمین کیفیت) شده است که اخیراً در رابطه با چاپ کتب مقدس و تولید و نشر کتب الکترونیکی نیز موفق به اخذ این گواهینامه شده است. سرمایه‌گذاری در خرید ابزار آلات جدید و برنامه‌های منظم و منسجم نشان می‌دهد که این مرکز همچنان مصمم به ادامه فعالیت خود با تمامی قوا است تا در صنعت چاپ و نشر همچنان پیشتاز باشد. چاپخانه کمبریج نیز مانند مرکز انتشارات آن به دو شکل سنتی و مدرن فعالیت می‌کند. از یک طرف صحافخانه سنتی و دستی است که هنرمندان ماهر در عرصه صحافی به تولید عالی‌ترین صحافی‌های سنتی مثل کتابهای مقدس و دعا مشغولند و از سوی دیگر، سیستم بسیار پیچیده و بی‌سابقه برنامه‌ریزی و حروفچینی به نام حروفچینی بر اساس SGML (سیستم حروفچینی پیشرفته کمبریج یا CATS) که برای تطبیق عرضه و تقاضای بازار بسیار متغیر مصرف به کار گرفته شده است. با استفاده از این تکنولوژی جدید می‌توان طیف وسیعی از محصولات را با سرعت، دقت و صحت به‌منظور حمایت از چاپ دستی و الکترونیکی به فروش رساند. در دنیایی که کامپیوتر سرعت انتشار آثار مختلف را افزایش داده است و عرصه‌ها و جوانب خاصی از انتشار کتاب مطرح می‌شود

پیشرفتی که از طریق استفاده از این گونه وسایل به دست آمده نشان می‌دهد که چاپ و نشر محصولات علمی همچنان ادامه خواهد داشت و این ابزارآلات در انتشار و پخش موضوعات علمی و دانشگاهی نقش بسیار محوری، اساسی و مؤثری را بازی می‌کنند.

پی‌نوشتها

1. Stephen Bourn: مدیر اجرایی مرکز انتشارات کمبریج
2. Henry More
3. John Milton
4. Isaac Newton
5. Sir Thomas Browne
6. Clerk Maxwell
7. Rutherford
8. Einstein
9. Hawking
10. Penrose
11. Feynman
12. Weinberg
13. Russell
14. Moore
15. Acton
16. Persner
17. Leavis
18. Eco
19. Skinner
20. Giddens
21. Rorty
22. Soyinka
23. David Crystal's Cambridge Encyclopedia of the English Language
24. The Cambridge Atlas of Astronomy
25. The Cambridge Illustrated Histories
26. Protein Science
27. Brain & Behavioural Sciences
28. European Review
29. The Royal Historical Society
30. The British Sociological Society & the Association for Child Psychology & Psychiatry
31. Baskerville
32. the 19th century Revised version
33. the Revised English
34. The Revised Standard Version
35. The New Revised Standard Version
36. the Pitt Press
37. Passports to Literacy & First skills in Numeracy